

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Management, consiliere și asistență psihopedagogică în instituțiile incluzive/ Consilier Școlar Consilier învățământ Consilier orientare privind cariera, Expert învățământ Inspector Școlar, Director de proiect, Director unitate de învățământ, Designer instrucțional, Cercetător în psihopedagogie specială, Asistent de cercetare în psihopedagogia specială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Programe de interventie psihopedagogica la copiii cu ADHD									
2.2 Titularul activitaților de curs				Conf. univ. dr. Adrian Roșan							
2.3 Titularul activitaților de seminar				Conf. univ. dr. Adrian Roșan							
2.4 Anul de studiu		1	2.5 Semestrul		II	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7 Regimul disciplinei		DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					23
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	83				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Psihodiagnostic pentru persoanele cu dizabilități, Metode și tehnici de evaluare a copiilor cu CES
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală cu videoproiector
-------------------------------	--

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	
--	--

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	✓ Competențe de examinare și evaluare psihopedagogică a elevilor din unitățile școlare incluzive, de diagnostic (inclusiv diagnostic diferențial) și intervenție psihopedagogică; ✓ Competențe de elaborare, organizare și coordonare serviciilor de intervenție educațională personalizată pentru copii și adolescenți cu/sau diverse dizabilități ✓ Competențe de adaptarea curriculară și realizare de programe de intervenție personalizată și orientare vocațională pentru elevii cu diverse tipuri de dizabilități (intelectuale, senzoriale, neuromotorii), precum și de elaborare de programe de reconversie profesională pentru cei cu dizabilități dobândite la vârsta tinereții sau la vârsta adultă;
Competențe transversale	• Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea principalelor modalități de evaluare a ADHD - și a principalelor programe de intervenție multimodală pentru copiii și adolescenții cu ADHD
7.2 Obiectivele specifice	- cunoașterea caracteristicilor ADHD; - identificarea disfuncțiilor executive la diverse vârste în cadrul ADHD; - trecerea în revistă a principalelor consecințe ale ADHD; - prezentarea unor studii de caz realizate în instituții speciale și a metodelor folosite pentru ameliorarea sau eliminarea comportamentelor indezirabile din ADHD; - prezentarea unor programe concrete de intervenție pentru integrarea școlară și socială a copiilor cu ADHD; - realizarea unor programe de intervenție pentru copiii și tinerii cu ADHD; - realizarea unui studiu de caz pe baza propriilor investigații și a datelor existente despre copiii cu ADHD.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. ADHD – prevalență, tipuri, caracteristici	Prelegerea interactivă, Problematicarea, Explicația, Demonstrația	
2. Caracteristici ale copiilor și adolescenților cu ADHD	Prelegerea interactivă, Problematicarea,	

	Explicația, Demonstrația	
3. Evaluarea în ADHD (Interviu clinic, Scale de evaluare comportamentală)	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
4. Caracteristici ale funcțiilor executive în ADHD	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
5. Intervenții validate științific în ADHD	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
6. Intervențiile în curs de validare științifică (formarea deprinderilor sociale, programele de școală de vară)	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
7. Elaborarea unui program de intervenție psihopedagogică în ADHD	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Bibliografie		
Barkley, Russell A., Murphy, Kevin R., Fischer, Mariellen (2008). ADHD in Adults: What the Science Says (pp 171 - 175). New York, Guilford Press.		
Barkley, R.A.(1998) <i>Attention Deficit Hyperactivity Disorder: A handbook for diagnosis and treatment</i> , ediția a II-a, Guilford Press, New York;		
Brown, Thomas E. (2005). Attention Deficit Disorder: The Unfocused Mind in Children and Adults (pp 20 - 58). New Haven, CT, Yale University Press Health and Wellness.		
Dobrescu I. (coord.) (2007) <i>ADHD - Ghid pentru părinți</i> , Editura Total Publishing, București; Faraone, S.V., Biederman, J., & Mick, E. (2006) The age-dependent decline of attention-deficit hyperactivity disorder: A meta-analysis of follow-up studies. <i>Psychol Med</i> (2006), 36: 159-65		
Frick, P.J. (2012). Developmental pathways to conduct disorder: Implications for future directions in research, assessment, and treatment. <i>Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology</i> , 41, 378-389.		
Frick, P.J. & Nigg, J.T. (2012). Current issues in the diagnosis of attention-deficit hyperactivity disorder, oppositional defiant disorder, and conduct disorder. <i>Annual Review of Clinical Psychology</i> , 8, 77-107		
Green CH., Chee K. (2009) <i>Să înțelegem ADHD, deficitul de atenție însoțit de tulburare hiperkinetică</i> , Editura Aramis, București;		
Roșan, A., Anca, M.D., Hațegan, C. (2012). <i>Opiniile cadrelor didactice asupra deficitului de atenție cu hiperactivitate – perspective psihopedagogice</i> , Editura Mirton, Timișoara		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Modalități de realizare a diagnosticului	Exercițiul,	

diferențial în ADHD	Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
2. Modalități de realizare a interviului clinic (KID-SCID)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
3. Aplicații ale scalelor de evaluare comportamentală	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
4. Aplicații ale informațiilor obținute din evaluare în realizarea de programe pentru copii cu ADHD	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
5. Caracteristici socioemoționale ale copiilor și adolescenților cu ADHD	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
6. Farmacoterapia în ADHD (medicația stimulantă)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
7. Principiile care pot ghida părinții și educatorii în educarea unui copil cu ADHD	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
8. Amenajarea mediului școlar și familial pentru copii cu ADHD	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
9. ADHD în cadrul clasei. Metode de integrare a copiilor cu ADHD.	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
10. Trainingul parental	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
11. Intervenții pentru reducerea riscului apariției comportamentului agresiv la copii cu ADHD	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
12. Dezvoltarea capacităților de autoreglare la elevii cu ADHD	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
13. Trainingul cu profesorii	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
14. Intervenția multimodală	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	

Bibliografie

- Döpfner M., Schürmann S., Frölich J. (2002) *Program terapeutic pentru copii cu probleme comportamentale de tip hiperchinet și opozant*, Editura RTS, Cluj- Napoca;
- Kramer MS, Feinstein AR. Clinical Biostatistics LIV. The Biostatistics of Concordance. *Clin Pharmacol Ther* 29:111-123, 1981.
- McDowell I, Newell C. *Measuring Health: A Guide to Rating Scales and Questionnaires*. 2nd Ed. New York: Oxford University Press, 1996
- Nunnally JC, Bernstein I. *Psychometric Theory*, 3rd Ed. New York: McGraw-Hill, 1994.
- Streiner DL, Norman GR. *Health Measurement Scales: A Practical Guide to their Development and Use*. Third Edition. Oxford: Oxford University Press, 2003.
- Streiner DL. A checklist for evaluating the usefulness of rating scales. *Can J Psychiatry* 38:140- 148, 1993.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Răspunsuri corecte la itemi	Test grilă	40%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea unui articol	Prezentare orală	20%
	Elaborarea unui program de intervenție multimodală pentru un copil cu ADHD	Structura validă Metode corect alese	40%
10.6 Standard minim de performanță			
• Elaborarea corectă a unui program de intervenție multimodală pentru un copil cu diagnostic de ADHD			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

Conf. univ. dr. Adrian Roșan

Semnătura titularului de seminar

Conf. univ. dr. Adrian Roșan

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

Conf. univ. dr. Adrian Roșan